

Δύο νέες αποφάσεις του Μονομελές Διοικητικό Πρωτοδικείο Αθηνών επιδικάζουν αποζημιώσεις για τη μη έκδοση Προεδρικού Διατάγματος, ενώ η εκκρεμότητα οδηγεί σε σωρευτικές προσφυγές, πιθανό κόστος άνω του 1,5 εκατ. ευρώ και ευρωπαϊκές καταδίκες από το Δικαστή

Αντιμέτωπο με ένα αυξανόμενο κύμα δικαστικών αποφάσεων βρίσκεται το ελληνικό Δημόσιο λόγω της πολυετούς καθυστέρησης στην αναγνώριση και ρύθμιση των επαγγελματικών δικαιωμάτων πτυχιούχων ΤΕΙ.

Με νέα απόφαση του Μονομελές Διοικητικό Πρωτοδικείο Αθηνών, το υπουργείο Παιδείας καλείται να καταβάλει συνολικά 178.475 ευρώ σε πτυχιούχους ΤΕΙ ως αποζημίωση για την ηθική βλάβη που υπέστησαν εξαιτίας της παράλειψης της Διοίκησης να εκδώσει Προεδρικό Διάταγμα για τη ρύθμιση των επαγγελματικών τους δικαιωμάτων.

Η υπόθεση αφορά αποφοίτους του **Τμήματος Αυτοματισμού της Σχολής Τεχνολογικών Εφαρμογών** των ΤΕΙ Στερεάς Ελλάδας, Θεσσαλονίκης, Χαλκίδας και Πειραιά, καθώς και αποφοίτους του **Τμήματος Κλωστοϋφαντουργών Μηχανικών ΤΕ** της Σχολής Τεχνολογικών Εφαρμογών του ΤΕΙ Πειραιά, που σήμερα εντάσσεται στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής.

Κόστος άνω του 1,5 εκατ. ευρώ για το Δημόσιο

Σύμφωνα με νομικές εκτιμήσεις, το συνολικό κόστος για το Δημόσιο αναμένεται να ξεπεράσει το 1,5 εκατ. ευρώ, καθώς ήδη έχουν επιδικαστεί αποζημιώσεις εκατοντάδων χιλιάδων ευρώ σε πτυχιούχους, ενώ δεκάδες ακόμη υποθέσεις εκκρεμούν ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων.

Παράλληλα, οι θιγόμενοι απόφοιτοι έχουν τη δυνατότητα να επανέρχονται με νέες προσφυγές όσο η Πολιτεία δεν συμμορφώνεται με την υποχρέωση ρύθμισης των επαγγελματικών δικαιωμάτων, γεγονός που αυξάνει διαρκώς τη δημοσιονομική επιβάρυνση.

Καταδίκη της Ελλάδας από το Δικαστήριο της ΕΕ

Το ζήτημα έχει πλέον λάβει και ευρωπαϊκή διάσταση. Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης καταδίκασε την Ελλάδα για παραβίαση της οδηγίας (ΕΕ) 2018/958, η οποία αφορά τον έλεγχο αναλογικότητας πριν από τη θέσπιση ή τροποποίηση ρυθμίσεων για νομοθετικά κατοχυρωμένα επαγγέλματα.

Στην απόφαση του Δικαστηρίου επισημαίνεται ότι η Ελληνική Δημοκρατία δεν διασφάλισε την πλήρη και ορθή μεταφορά της οδηγίας στο εθνικό δίκαιο, ιδίως ως προς τη συμμετοχή όλων των αρμόδιων φορέων – μεταξύ των οποίων επαγγελματικές ενώσεις και το Κοινοβούλιο – καθώς και ως προς την υποχρέωση επανεξέτασης της αναλογικότητας των περιορισμών στην άσκηση επαγγελμάτων.

Παράλληλα, μετά από προσφυγή της Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η Ελλάδα καταδικάστηκε και για παραβίαση του δικαιώματος σε δίκαιη δίκη σε υποθέσεις που αφορούν επαγγελματικά δικαιώματα, ενώ εκκρεμούν και σχετικές προσφυγές ενώπιον του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

Υπόσχεση ρύθμισης από το υπουργείο Παιδείας

Την ίδια στιγμή, το υπουργείο Παιδείας δηλώνει ότι βρίσκεται σε εξέλιξη διαδικασία νομοθετικής ρύθμισης. Ο υφυπουργός Παιδείας Νίκος Παπαϊωάννου, απαντώντας στη Βουλή σε επίκαιρη ερώτηση της βουλευτού του ΚΚΕ Αφροδίτη Κτενά, ανέφερε ότι έχει ήδη ολοκληρωθεί προσχέδιο ρυθμιστικού κειμένου για τα επαγγελματικά δικαιώματα 14 ειδικοτήτων πτυχιούχων ΤΕΙ.

Όπως σημείωσε, παρότι η αρμόδια επιτροπή που συγκροτήθηκε τον Μάρτιο του 2022 ολοκλήρωσε τις εργασίες της χωρίς να καταθέσει επίσημη εισήγηση, τα συναρμόδια υπουργεία αξιοποίησαν το σύνολο του παραχθέντος υλικού – πρακτικά συνεδριάσεων, πορίσματα ομάδων έργου, επαγγελματικά περιγράμματα και διεθνή εμπειρία – προκειμένου να προχωρήσει η νομοθετική πρωτοβουλία.

«Το θέμα δεν μένει σε εκκρεμότητα», υπογράμμισε ο υφυπουργός, επισημαίνοντας ότι στη διαδικασία συμμετέχουν το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας και επαγγελματικοί φορείς, με στόχο τη διαμόρφωση νέου ρυθμιστικού πλαισίου.

Οι πολιτικές πιέσεις

Το ζήτημα των επαγγελματικών δικαιωμάτων των πτυχιούχων ΤΕΙ έχει αποτελέσει διαχρονικά πεδίο έντονων αντιδράσεων. Χαρακτηριστική ήταν η αναφορά του **πρώην υπουργού Παιδείας Κώστα Γαβρόγλου**, ο οποίος είχε παραδεχθεί δημόσια τις πολιτικές πιέσεις που ασκούνται όταν επιχειρείται η αναγνώριση επαγγελματικών δικαιωμάτων.

«Μόλις πας να κάνεις κάτι, χτυπούν οι πόρτες», είχε δηλώσει χαρακτηριστικά, περιγράφοντας τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι κυβερνήσεις όταν επιχειρούν να προχωρήσουν σε σχετικές ρυθμίσεις.

Με τις δικαστικές αποφάσεις να αυξάνονται και τις ευρωπαϊκές καταδίκες να συσσωρεύονται, η εκκρεμότητα των επαγγελματικών δικαιωμάτων των πτυχιούχων ΤΕΙ εξελίσσεται πλέον όχι μόνο σε θεσμικό και κοινωνικό ζήτημα, αλλά και σε σημαντικό δημοσιονομικό βάρος για το Δημόσιο.